

1. У датим реченицама тамним словима су наведени појмови од којих је један тачан, а један нетачан. Подвуци појам који је тачан.

- а) У Србији се годишње рађа више **дечака/девојчица**, али је у укупном становништву Србије више **мушког/женског** становништва.
- б) Према демографској старости становништво се дели на младо, зрело и старо. У Србији преовладава зрело становништво, а затим **младо/старо**.
- в) Култура и просвета су **привредне/ванпривредне** делатности.
- г) Текстилна индустрија припада **тешкој/лакој** грани индустрије.
- д) Свако кретање становништва са једне територије на другу назива се **миграција/емиграција**.

(6x1=6)

2. Уписивањем одговарајућих слова на празне линије повежи радне делатности са секторима којима припадају. Напомена: на једној линији могуће је уписати и два слова.

- а) Индустрија _____ Квартарни сектор
- б) Шумарство _____ Терцијарни сектор
- в) Здравство _____ Секундарни сектор
- г) Грађевинарство _____ Примарни сектор
- д) Саобраћај _____

(5x1=5)

3. Наведене тврдње се односе на одлике становништва Србије. Уколико је тврдња тачна заокружи слово Т, а уколико је тврдња нетачна заокружи слово Н.

- | | | |
|--|---|---|
| Висок природни прираштај је на читавој територији Србије. | Т | Н |
| Присутне су миграције према већим градовима, док су села претежно депопулациона. | Т | Н |
| Високопланинске области су претежно густо насељене. | Т | Н |
| Номадско сточарство је развијено у равничарским пределима. | Т | Н |
| Збијени тип насеља је карактеристичан за планинске области. | Т | Н |
| Негативан природни прираштај доводи до депопулације. | Т | Н |

(6x1=6)

4. Допуни реченицу и заокружи слово испред тачног одговора. Копаоничку групу планина, осим Копаоника који се подразумева, чине:

_____, _____, _____. Ове планине припадају

(3x2=6)

- а) Карпатско-балканским планинама
- б) Српско-македонској маси
- в) Шарским планинама
- г) Динарским планинама

(1x1=1)

**5. У наведеном низу подвуци насеља која се налазе у сливу Западне Мораве:**

Ваљево, Трстеник, Варварин, Пожега, Сталаћ (2x3=6)

6. Заокружи слово испред тачног одговора. Кошава је локални ветар који настаје када је:

- а) ваздушни притисак изнад Јадранског мора висок, а изнад Карпата низак.
- б) ваздушни притисак изнад Карпата висок, а изнад Јадранског мора низак.
- в) ваздушни притисак изнад Атлантског океана висок, а изнад Јадранског мора низак.

(1x3=3)

7. Уписивањем одговарајућих слова на празне линије повежи метале са њиховим налазиштима.

- | | |
|-------------|----------------------|
| а) Волфрам | _____ Зајача |
| б) Молибден | _____ Бор |
| в) Гвожђе | _____ Благојев камен |
| г) Бакар | _____ Мачкатица |
| д) Антимон | _____ Мокра Гора |

(5x1=5)

8. Подвуци појам који је тачан и заокружи слово испред тачног одговора.

Просечна годишња количина падавина у Војводини се **смањује/повећава** од запада према истоку због тога што:

(1x1=1)

- а) слаби снага кошаве која доноси падавине са Карпата.
- б) слаби снага буре која доноси падавине са Јадранског мора.
- в) слаби снага западног ветра који доноси падавине са Атлантског океана.
- г) слаби снага источног ветра који доноси падавине са Алпа.

(1x2=2)

9. У наведеном низу подвуци језера која припадају групи еолских језера:

Ливадичко, Палићко, Русанда, Завојско, Лудошко

(2x1=2)

10. Заокружи слова испред тачних одговора. Особина која је карактеристична за екстензивну пољопривреду је:

- а) коришћење примитивних средстава за рад уз велики утрошак људске радне снаге у производњи.
- б) коришћење механизације, хемизације, мелиорације.
- г) специјализација и тржишни карактер производње уз мали утрошак људске радне снаге у производњи.
- д) ниски приноси по хектару.

(2x2=4)



11. Уписивањем одговарајућих слова на празне линије повежи бање са областима у којима се налазе:

- | | |
|---------------------------|------------------------------|
| а) Прибојска бања | _____ Панонска низија |
| б) Јунаковић бања | _____ Српско-македонска маса |
| в) Гамзиградска бања | _____ Динарски предео |
| г) Врањска бања
предео | _____ Карпатско-балкански |

(4x2=8)

12. У наведеном низу подвуци изворе енергије који су највећи загађивачи животне средине:

природни гас, хидроенергија, нафта, угаљ

(2x1=2)

13. Заокружи слово испред тачног одговора. Због чега су око доњих токова река Тисе, Велике Мораве и Саве настале алувијалне равни?

- а) Због великог пада речног корита, мале количине воде и речног наноса.
- б) Због композитних речних долина, мале количине воде и делтастог ушћа.
- в) Због малог пада речног корита, велике количине воде и речног наноса.
- г) Због притока које имају велики пад речног корита и много речног наноса.

(1x3=3)

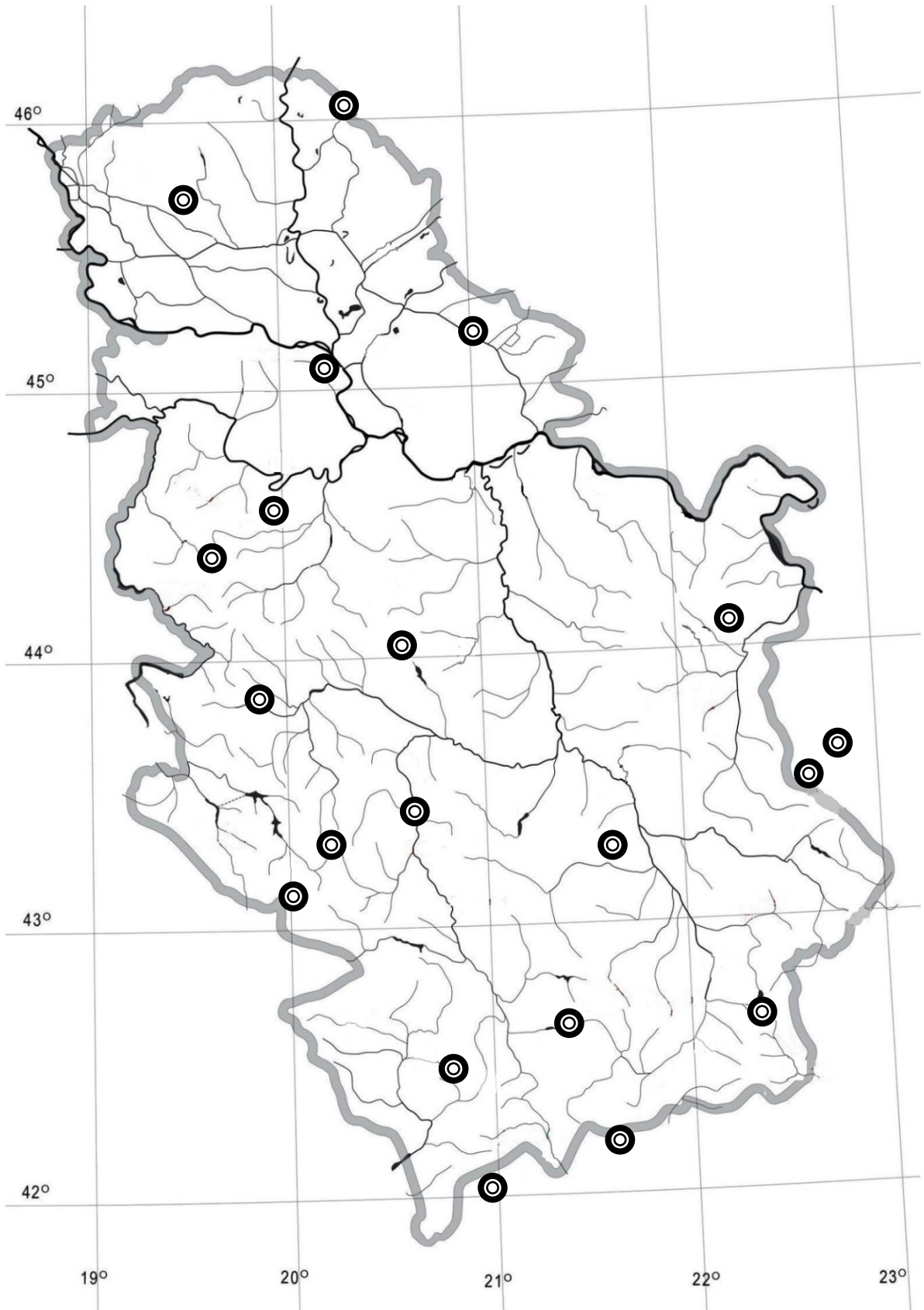
Укупан број бодова: 60

ПРАКТИЧНА ВЕЖБА

На некој карти Србије учртано је 20 тачака. Изнад одговарајућих тачака, означи наведене географске објекте редним бројем као што је дато у практичној вежби. Сваки појам има вредност од 2 бода.

1. Ветерница (река)
2. Тупижница (планина)
3. Нова Варош (насеље)
4. Ћелије (језеро)
5. Јабука (гранични прелаз)
6. Ситница (река)
7. Паштрик (планина)
8. Рибњак Ечка
9. Руговска клисура
10. Сомбор (насеље)
11. Поцерина (област)
12. Крушедол (манастир)
13. Сувобор (планина)
14. Бели Тимок (река)
15. Кањижа (бања)
16. Гучево (планина)
17. Голијска Моравица (река)
18. Урошевац (насеље)
19. Перућац (хидроелектрана)
20. Жагубица (насеље)

Укупан број бодова: 4





РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД, Зрењанин, 2019.

РЕШЕЊА

1. а) дечака, женског; б) старо; в) ванпривредне; г) лакој; д) миграција
2. в; д; аг; б
3. Н, Т, Н, Н, Н, Т
4. Гоч, Жељин, Столови; динарским планинама
5. Трстеник, Пожега
6. б
7. д, г, а, б, в
8. смањује, в
9. Палићко, Лудошко
10. а, д
11. б, г, а, в
12. нафта, угаљ
13. в

ПРАКТИЧНА ВЕЖБА

21. Ветерница (река)
22. Тупижница (планина)
23. Нова Варош (насеље)
24. Ђелије (језеро)
25. Јабука (гранични прелаз)
26. Ситница (река)
27. Паштрик (планина)
28. Рибњак Ечка
29. Руговска клисура
30. Сомбор (насеље)
31. Поцерина (област)
32. Крушедол (манастир)
33. Сувобор (планина)
34. Бели Тимок (река)
35. Кањижа (бања)
36. Гучево (планина)
37. Голијска Моравица (река)
38. Урошевац (насеље)
39. Перућац (хидроелектрана)
40. Жагубица (насеље)